# SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST POROČA

## Predlog

Na podlagi določb 1. člena zakona o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci (Uradni list SRS, št. 18/74) in 18. člena zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini (Uradni list SRS, št. 37/74) za opravljanje del pri obratovanju stanovanjskih hiš

**SKLEPAJO**

samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana-Šiška in hišni sveti na območju samoupravne stanovanjske skupnosti

### SAMOUPRAVNI SPORAZUM O PRAVICAH IN OBVEZNOSTIH PRI DELU IN IZ DELA DELAVCEV ZA OPRAVLJANJE DEL PRI OBRATOVANJU STANOVANJSKE HIŠE

**I. SPLOŠNE DOLOČBE**

1. člen

S tem sporazumom se v skladu z ustavo in zakonom podrobneje urejajo delovni pogoji ter pravice in obveznosti iz delovnih razmerij med delavci in hišnimi sveti (v nadaljnem besedilu: HS), ki zaposlujejo delavce pri obratovanju stanovanjske hiše.

2. člen

Ta sporazum podrobneje ureja:
— nastanek delovnega razmerja,
— razporejanje delavcev,
— varstvo delavcev pri delu,
— posebno varstvo žena, mladine in invalidov,
— trajanje in razpored delovnega časa,
— odmore, počitke, dopuste in druge odsotnosti delavcev z dela,
— osebni dohodek delavcev in nadomestila,
— zagotavljanje sredstev za druge prejemke in nadomestila delavcem,
— pravice delavcev, ki imajo značaj povračila stroškov v zvezi z delom,
— izpopolnjevanje sposobnosti delavcev,
— delovne dolžnosti in materialno odgovornost delavcev,
— pravice in obveznosti delavcev, ki opravljajo funkcije delegatov,
— prenehanje delovnega razmerja,
— uveljavljanje pravic delavcev iz delovnega razmerja,
— trajanje, dopolnjevanje, spreminjanje ter izvajanje sporazuma.

3. člen

Pri urejanju delovnih razmerij upoštevata delavec in HS vse predpise o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in ta sporazum.

4. člen

Delavcu — delegatu mora HS omogočiti, da opravlja funkcijo delegata ali člana delegacije in da se za to funkcijo čimbolje usposobi.

V času odsotnosti z dela za določen čas, ki je vezana na funkcijo delegata ali člana delegacije, gre delavcu — delegatu osebni dohodek po določbah tega sporazuma za poln delovni čas. Za čas odsotnosti z dela za določen čas zaradi udeležbe na seminarjih, na katerih spopolnjuje svoje sposobnosti delegata, ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka kot če bi delal poln delovni čas. V teh primerih ima HS pravico povračila sredstev od organa — organizacije, v kateri delavec dela kot delegat, za izplačani osebni dohodek ali nadomestilo delavcu — delegatu, na podlagi potrdila HS o osebnem dohodku oziroma nadomestilu, ki ga je izplačal delavcu — delegatu za čas, ko je bil odsoten z dela.

Delavec — delegat ima do HS vse obveznosti po pogodbi o zaposlitvi razen v času odsotnosti z dela zaradi obveznosti v zvezi s funkcijo delegata ali člana delegacije, ko njegove delovne obveznosti mirujejo.

Odsotnost z dela zaradi opravljanja obveznosti ali usposabljanja v zvezi s funkcijo delegata ali člana delegacije mora delavec dokazati s potrdilom organa ali organizacije, v kateri deluje.

**II. NASTANEK DELOVNEGA RAZMERJA, IN RAZPOREDITEV NA DELO**

5. člen

Po javni objavi in izbiri skleneta delavec in HS pismeno pogodbo o zaposlitvi na podlagi zakona, tega sporazuma in sklepa zbora stanovalcev, preden delavec nastopi delo.

V pogodbi o zaposlitvi morajo biti določene vrste in obseg opravil, ki jih bo delavec opravljal.

6. člen

Pogodba o zaposlitvi mora biti napisana v petih izvodih, od katerih enega zadrži delavec, drugega HS, ostale pa prejme stanovanjska skupnost. Stanovanjska skupnost je dolžna po en izvod pogodbe o zaposlitvi dostaviti skupnosti za zdravstveno varstvo in pristojni občinski organizaciji sindikata.

7. člen

Ob spremenjenih pogojih sta delavec in HS dolžna spremeniti oziroma dopolniti pogodbo o zaposlitvi na način, ki velja za njeno sklenitev, ali pa skleniti novo pogodbo o zaposlitvi.

8. člen

Delavec, ki že dela krajši kot polni delovni čas na drugem delovnem mestu v temeljni organizaciji združenega dela ali pri drugem HS, in HS lahko skleneta delovno razmerje za delovni čas do polnega delovnega časa.

V pogodbi o zaposlitvi mora biti dogovorjeno, koliko ur tedensko bo delal delavec pri HS, s katerim sklepa pogodbo o zaposlitvi, koliko ur tedensko pa v temeljni organizaciji združenega dela (z navedbo organizacije) ali pri drugem HS (z navedbo drugega HS).

Določbe tega člena ne pridejo v poštev v primeru, ko uživa delavec — delavka pravico do dela v krajšem delovnem času zaradi zmanjšanje delovne zmožnosti na podlagi zdravniškega izvida in v primeru, ko delavka uživa pravico krajšega delovnega časa zaradi nege otroka.

9. člen

Delavec, ki že dela poln delovni čas v temeljni organizaciji združenega dela ali pri drugem HS, in HS lahko izjemoma skleneta delovno razmerje za največ polovico delovnega časa, če ne obstaja možnost sklenitve delovnega razmerja z nezaposleno osebo ali delno zaposlenim delavcem pod pogojem, da je za sklenitev takega delovnega razmerja dan pristanek temeljne organizacije združenega dela, kadar gre za zaposlitev delavca, ki že dela v temeljni organizaciji združenega dela, oziroma pismeni pristanek HS, pri katerem delavec že dela, kadar gre za zaposlitev delavca, ki že dela pri drugem HS. V vsakem takem primeru si mora HS preskrbeti izjavo pristojne skupnosti za zaposlovanje, da nima v evidenco nezaposlene ali delno zaposlene osebe, ki izpolnjuje pogoje za delo.

Delovno razmerje po določbah tega člena se lahko sklene izjemoma samo v primeru, ko gre za zaposlitev strokovno usposobljenih delavcev pri obratovanju stanovanjske hiše, takih delavcev pa primanjkuje.

10. člen

Za določen čas se izjemoma lahko sklene delovno razmerje, če je delo začasnega oziroma sezonskega značaja ali če je treba nadomestiti začasno odsotnega delavca, ki je bolan, pri vojakih, na opravljanju javne dolžnosti ali daljši čas odsoten zaradi drugih razlogov. V tem primeru mora biti v pogodbi o zaposlitvi določen dan prenehanja takega delovnega razmerja, t. j. dan, ko bo delavec opravil sezonsko delo, dan, ko se vrne na delo delavec, ki je bil začasno odsoten.

Če je bilo delovno razmerje sklenjeno za določen čas, pa delavec po preteku tega časa s pristankom HS nadaljuje z delom, sta delavec in HS dolžna takoj skleniti pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas.

### SPOŠTOVANI STANOVALCI!

**V novembrski številki Javne tribune smo obljubili, da bomo objavili predlog samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih delavcev za opravljanje del pri obratovanju stanovanjske hiše in osnutek odloka o višini in načinu plačevanja prispevkov, ki jih je lastnik stanovanja kot posameznega dela stanovanjske hiše dolžan plačevati za kritje stroškov investicijskega in tekočega vzdrževanja, revitalizacije in upravljanja. Oba akta je imela na dnevnem redu skupščina naše stanovanjske skupnosti dne 22. 12. 1975, ki pa na žalost ni bila sklepčna. Tako bosta ta dva akta prišla šele na januarsko sejo te skupščine.**

**Podpis samoupravnega sporazuma, ki ga objavljamo, daje hišnim svetom možnost, da sami sprejemajo v delovno razmerje delavce za dela pri obratovanju stanovanjske hiše, če to želé. Ker pa osebni dohodki teh delavcev spadajo med obratovalne stroške, katerih višino zbori stanovalcev samostojno odločajo s finančnim načrtom, dajemo hišnim svetom tudi nekaj napotkov v zvezi s tem. Ti napotki vsebujejo tudi nekaj elementov, ki jih bodo morali hišni sveti upoštevati ob sklepanju pogodb s Stanlnvestom, če mu bodo prepustili tehnična oziroma finančna opravila tekočega vzdrževanja in obratovanja.**

**O osnutku odloka je razpravljal že izvršni svet skupščine mesta Ljubljane, dobila pa ga je tudi že statutarnopravna komisija skupščine mesta. Menimo, da bi tak odlok vnesel več jasnosti in reda v to občutljivo področje.**

**Pripombe, predloge in vprašanja v zvezi z gradivom, ki ga danes objavljamo, pošiljajte na naslov: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana-Šiška, Trg prekomorskih brigad 1, Ljubljana.**

Če ni sklenjena nova pogodba o zaposlitvi v primeru po drugem odstavku tega člena, velja, da je delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas.

11. člen

Delavec je dolžan pričeti z delom najpozneje sedmi dan po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi, če v pogodbi ni drugače določeno.

Če delavec brez opravičljivega razloga v določenem roku ne nastopi dela, se šteje, da pogodba o zaposlitvi ni bila sklenjena.

12. člen

HS mora razporediti delavca na delo, za katero sta se dogovorila s pogodbo o zaposlitvi.

Samo s pristankom delavca lahko HS razporedi delavca na drugo delo, s pogojem, da v primeru, ko taka razporeditev traja dalj kot mesec dni, primerno dopolnita ali spremenita pogodbo o zaposlitvi.

Izjemoma lahko zaradi višje sile, ki je nastopila ali se jo pričakuje, HS brez pristanka delavca začasno razporedi delavca na drugo delo, tudi na delo, ki ne ustreza strokovni izobrazbi delavca, vendar le za toliko časa, kolikor trajajo izredne okoliščine, ki so zahtevale razporeditev delavca na drugo delo. V primeru razporeditve po prejšnjem stavku osebni dohodek delavca ne more biti nižji, kot ga je prejemal pred razporeditvijo na drugo delo.

Določbe tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo tudi v primerih, ko je zaradi drugih nepredvidenih izrednih okoliščin (npr. bolezen drugega delavca, izpad električne energije, neodložljivi prevzem ali dobava reprodukcijskega materiala ali proizvodov, preprečenje kvara živil ipd.), potrebna začasna prerazporeditev delavca, da se s tem zagotovi ali omogoči nemoteno opravljanje dela v času, dokler trajajo take okoliščine.

## III. VARSTVO DELAVCEV PRI DELU

13. člen

Varstvo delavcev pri delu ter konkretne pravice in obveznosti delavcev in HS na tem področju urejajo udeleženci tega sporazuma tako, da v pogodbi o zaposlitvi določijo vrsto in stopnje nevarnosti pri opravljanju dela na delovnih mestih, delovna mesta, na katerih so za varnost delavcev potrebni posebni ukrepi in na katerih imajo delavci še posebne pravice in obveznosti, kakor tudi varstvene ukrepe in normative ter opredelitev posebnih pravic in obveznosti glede varstva pri delu.

## IV. POSEBNO VARSTVO ŽENA, MLADINE IN INVALIDOV

14. člen

Delovna mesta, na katerih glede na psihofizične posledice ne sme delati delavec, ki še ni star osemnajst let, določijo udeleženci tega sporazuma v posebnih določilih o varstvu pri delu po 13. členu tega sporazuma.

15. člen

Več kot poln delovni čas oziroma ponoči ne sme delati delavka med nosečnostjo ali če ima otroka starega do enega leta.

Nosečnost se ugotovi na podlagi zdravniškega potrdila, starost otroka pa na podlagi otrokovega rojstnega lista.

16. člen

Delavka ima za nosečnost in porod ter po porodu pravico do nepretrganega porodniškega dopusta 105 dni.

17. člen

Po preteku porodniškega dopusta ima delavka, če to zahteva, pravico:

1. nadaljevati izrabo porodniškega dopusta še 141 dni ali

2. delati 4 ure na dan do dvanajstega meseca otrokove starosti.

Svojo izjavo o tem, za katero obliko podaljšanega porodniškega dopusta se bo odločila, mora delavka dati pismeno HS najmanj 8 dni pred nastopom podaljšanega porodniškega dopusta, t. j. najkasneje 8 dni pred potekom porodniškega dopusta 105 dni.

Podaljšan dopust po prvem odstavku tega člena ima lahko namesto matere oče otroka, če otroka neguje in če sta se roditelja tako sporazumela.

Ko je otrok star dvanajst mesecev, ima delavka pravico delati štiri ure na dan tudi dokler otrok ni star tri leta, če mu je glede na njegovo splošno zdravstveno stanje potrebna skrbnejša materina nega.

Nadomestilo osebnega dohodka ob rojstvu otroka in druge pravice v takih primerih določajo posebni predpisi.

18. člen

Delavcu, ki še ni star osemnajst let, se ne sme naložiti, da dela dalj časa kot poln delovni čas, lahko pa se mu določi delovni čas, ki je krajši od polnega delovnega časa, če se delavec in HS tako dogovorita s pogodbo o zaposlitvi.

19. člen

Delavcu, ki še ni star 18 let, ni dovoljeno naložiti, da dela ponoči med 22. in 5. uro naslednjega dne.

20. člen

Delavcu, ki še ni star 18 let, pripada letni dopust po osnovah in merilih, po katerih se odmerja letni dopust drugim delavcem, povečan za 7 delovnih dni.

21. člen

Delavcu, pri katerem nastopi invalidnost in more glede na preostalo delovno zmožnost še delati brez poklicne rehabilitacije, morajo podpisniki zagotoviti delo, za katero sta se z delavcem dogovorila s pogodbo o zaposlitvi ali drugo ustrezno delo. Da se omogoči tudi delavcu, ki mu je zmanjšana zdravstvena ali delovna zmožnost in je s poklicno rehabilitacijo usposobljen za določeno delo, opravljati to delo uspešno in dosegati osebne dohodke po delovnih uspehih in vrednosti svojega prispevka v višini kot jih dosegajo drugi delavci pri takih opravilih, je HS dolžan z ustreznimi sredstvi in pripomočki takemu delavcu ustrezno prirediti vrsto in obseg dela, preden je delavec na to delo razporejen.

Delavec, ki mu pristojni zdravstveni organ zaradi invalidnosti glede na preostalo delovno zmožnost določi krajši delovni čas od polnega delovnega časa, ima pravico do tako določenega krajšega delovnega časa.

## V. DELOVNI ČAS

22. člen

Poln delovni čas delavca znaša 42 ur tednesko. Ta delovni čas se razporedi na šestdnevni ali petdnevni delovni teden.

Glede razporeditve delovnega časa se delavec in HS dogovorita s pogodbo o zaposlitvi, pri čemer mora biti delavcu zagotovljen dnevni in tedenski počitek.

23. člen

V dejavnostih, kjer narava ali organizacija dela to terjata (kurjenje), se delavec in HS lahko dogovorita za letni obračun delovnega časa, tako da je delovni čas delavca v določeni dobi med letom daljši, v preostalem delu te dobe pa krajši od polnega delovnega časa, pod pogojem, da letni seštevek polnega delovnega časa v poprečju ne presega 42 ur na teden ter da je delavcu zagotovljen dnevni in tedenski počitek.

Delavcu, ki v smislu prvega odstavka tega člena dela dalj od polnega delovnega časa, ne pripada posebni dodatek k osebnemu dohodku za nadurno delo, pač pa se mu osebni dohodek v času, ko dela več, in v času, ko dela manj od polnega delovnega časa, obračunava normalno, t. j. za poln delovni čas.

24. člen

Delavec je dolžan delati prek polnega delovnega časa (nadurno delo) v primerih:

1. potresa, požara, poplave oziroma druge nesreče, ki zajame njegovo delovno območje ali pa je tako nesrečo neposredno pričakovati;

2. ko je nujno, da se začeto delo nadaljuje, da se konča delovni proces, katerega ustavitev ali prekinitev bi glede na naravo tehnologije in organizacije dela povzročila precejšnjo materialno škodo;

3. ko je nujno, da se z nepretrganim delom prepreči kvarjenje surovin ali materiala, ogrožanje varnosti in urejenosti prometa ali pa odvrne okvara na delovnih sredstvih, ki bi povzročila prekinitev dela.

Delo delavca prek polnega delovnega časa sme trajati:

— v primerih po prvi točki prvega odstavka tega člena samo toliko časa, kolikor je nujno, da se rešijo človeška življenja ali obvarujejo materialna sredstva;

— v primerih po drugi in tretji točki pa samo toliko, kolikor je nujno potrebno, da se odvrnejo ali preprečijo škodljive posledice.

Za delo prek polnega delovnega časa v primerih po prvi točki prvega odstavka tega člena delavcu ne pripada posebni dodatek k osebnemu dohodku za nadurno delo.

25. člen

Delovni čas delavca za delo na posameznih delovnih mestih, na katerih je glede na organizacijo in naravo dela ter glede na posebne potrebe zaposlovanja to nujno, je izjemoma lahko krajši od polnega delovnega časa, vendar se delo takega delavca šteje za dopolnilno delo drugih delavcev.

## VI. ODMORI IN POČITKI

26. člen

Če delavec dela v neprekinjenem polnem delovnem času, mu pripada 30-minutni plačani odmor praviloma med četrto in peto uro dela.

27. člen

Tedenski počitek pripada delavcu praviloma v nedeljo.

Delo v nedeljo lahko HS odredi le takrat, ko je nujno, da delavec dela dalj kot poln delovni čas (kurjenje), kar se upošteva v letnem obračunu delovnega časa.

## VII. DOPUSTI IN DRUGE ODSOTNOSTI Z DELA

28. člen

Delavec ima v posameznem koledarskem letu pravico do letnega dopusta s pravico do nadomestila osebnega dohodka, trajajočega najmanj 18, največ pa 30 delovnih dni.

Delavec pridobi pravico do izrabe letnega dopusta po 6 mesecih nepretrganega dela pri sedanjem HS, ali po šestih mesecih dela po prejšnjem in sedanjem medsebojnem oziroma delovnem razmerju, če med prenehanjem dela po prejšnjem medsebojnem ali delovnem razmerju in nastopom dela pri sedanjem HS ni bilo presledka.

Delavcu, ki je pri HS pridobil pravico do izrabe letnega dopusta, pripada dopust pri tem HS, razen če gre delavec v drugo organizacijo in je sporazumno med HS in organizacijo ali zasebnim delodajalcem, kamor delavec odhaja, drugače dogovorjeno.

Pravici do letnega dopusta se delavec ne more odpovedati, HS pa ga ne more zanj prikrajšati.

29. člen

Dodatno k najmanj 18 delovnim dnevom letnega dopusta, do katerega ima delavec pravico že po šestih mesecih nepretrganega dela, pripada delavcu določeno število delovnih dni dopusta tudi glede na:

— težo dela in delovne pogoje,
— delovno dobo,
— delovne uspehe in
— posebne socialne razmere.

Letni dopust mora delavec izrabiti vsako leto, če si je pridobil pravico do dopusta.

Čas izrabe letnega dopusta določita delavec in HS sporazumno s tem, da kurjači izrabijo letni dopust izven kurilne sezone.

30. člen

Glede na težo dela in delovne pogoje pripadajo delavcu, ki neposredno opravlja delo na delovnih mestih, ki so v določilih o varstvu pri delu posebej opredeljena, dodatno 4 delovni dnevi letnega dopusta.

31. člen

Glede na delovno dobo oziroma dobo, ki je izenačena z delovno dobo, pripada delavcu, starejšemu od 18 let, dodatno:

po 5 letih delovne dobe
2 delovna dneva letnega dopusta
po 10 letih delovne dobe
4 delovni dnevi letnega dopusta
po 15 letih delovne dobe
6 delovnih dni letnega dopusta
po 20 letih delovne dobe
8 delovnih dni letnega dopusta
po 25 letih delovne dobe
10 delovnih dni letnega dopusta
po 30 letih delovne dobe
12 delovnih dni letnega dopusta

Kot merilo za letni dopust se šteje delovna doba, ki jo delavec doseže do konca koledarskega leta, v katerem izrabi dopust.

32. člen

Glede na posebne socialne razmere pripada dodatno:

— materi z enim ali več predšolskimi ali šoloobveznimi otroki — do 3 delovni dnevi letnega dopusta;

— delavcu s posledicami NOB, delavcu — invalidu in delavcu, ki je sicer bolehen — do 3 delovni dnevi letnega dopusta.

33. člen

Glede na uspehe, ki jih dosega pri delu, lahko HS prizna delavcu toliko delovnih dni letnega dopusta, kolikor znaša razlika med najdaljšim dopustom, ki ga lahko ima delavec (30 delovnih dni), in dopustom, ki pripada delavcu po osnovah in merilih, določenih v členih 29 do 32 tega sporazuma.

34. člen

Letni dopust se izračuna tako, da se k 18 delovnim dnem dopusta prišteva dopust po osnovah in merilih 30., 31., 32. in 33. člena tega sporazuma.

Letni dopust delavca ne more znašati letno več kot 30 delovnih dni.

Ne glede na določila prejšnjega odstavka pripada delavcu, ki ima najmanj 30 let pokojninske dobe in 55 let starosti oziroma delavki, ki ima najmanj 25 let pokojninske dobe in 50 let starosti, letni dopust v trajanju do največ 36 delovnih dni.

35. člen

Delavec ima pravico izrabiti svoj letni dopust praviloma v nepretrganem trajanju. Sporazumno lahko določita delavec in HS, da delavec izrabi letni dopust v dveh delih, pri čemer mora en del dopusta trajati brez presledka najmanj 12 delovnih dni.

36. člen

Delavcu pripada izredni dopust do 7 delovnih dni v posameznem koledarskem letu s pravico do nadomestila osebnega dohodka v naslednjih primerih:

— ob poroki
3 delovne dni izrednega dopusta
— očetu ob rojstvu otroka
1 delovni dan izrednega dopusta
— ob smrti v ožji družini
3 delovne dni izrednega dopusta
— za selitev
3 delovne dni izrednega dopusta
— za pripravo na strokovni oziroma zaključni izpit
7 delovnih dni izrednega dopusta
— delegati za udeležbo na seminarjih
toliko delovnih dni izrednega dopusta, kolikor traja seminar
— ob odhodu na odslužitev roka v JLA
2 delovna dneva izrednega dopusta
— ob prizadetosti delavca po hujši nesreči (npr. požar, elementarna nesreča)
5 delovnih dni izrednega dopusta
— krvodajalcu
na dan odvzema krvi

Delavec in HS se lahko s pogodbo o zaposlitvi dogovorita, da traja izredni dopust s pravico do nadomestila osebnega dohodka v primeru posameznega ali zaključnega strokovnega izpita tudi več kot 7 delovnih dni.

Kot izredni dopust s pravico do nadomestila osebnega dohodka se šteje tudi čas odsotnosti delavca z dela zaradi strokovnega izobraževanja ali izpopolnjevanja, na katerega ga je poslal HS.

37. člen

Delavec in HS se lahko dogovorita tudi o odobritvi in trajanju odsotnosti delavca z dela brez pravice do nadomestila osebnega dohodka (npr. v primeru težke bolezni v družini, nujnega zasebnega opravka, vezanega na določen rok ipd.).

Med odsotnostjo z dela po prvem odstavku tega člena delovno razmerje ne preneha, vse dolžnosti in pravice delavca po delu in iz dela v tem času mirujejo.

## VIII. OSEBNI DOHODEK DELAVCA IN NADOMESTILA

38. člen

O osebnem dohodku delavca se delavec in HS dogovorita s pogodbo o zaposlitvi glede na vrsto, obseg in zahtevnost dela, strokovno izobrazbo delavca, delovne pogoje, delovni čas, uspeh dela in minulo delo delavca.

Na mesečno akontacijo osebnega dohodka za živo delo pripada delavcu glede na njegovo minulo delo še posebni dodatek po 41. členu tega sporazuma.

Normalni delovni uspeh delavca pomeni doseženi obseg in kvaliteta dela kot sta se delavec in HS dogovorila s pogodbo o zaposlitvi.

39. člen

Najnižji osebni dohodek delavca za delo ob normalnih razmerah, v polnem delovnem času (182 ur na mesec) in pri doseganju normalnega delovnega uspeha je izražen v razmerjih na osnovo 100 naslednji:

| | Razmerje |
|---|---|
| I. skupina — za najbolj enostavno delo nekvalificiranega delavca | 100 |
| II. skupina — za delo polkvalificiranega oziroma priučenega delavca brez strokovne izobrazbe | 110 |
| III. skupina — za delo, ki zahteva delavca s končanim šolanjem po zakonu o poklicnem izobraževanju (in o urejanju učnih razmerij), ki ne zahteva končane osemletke, ali delavca s popolno osnovno šolo | 130 |
| IV. skupina — za delo, ki zahteva delavca s končano poklicno šolo po zakonu o srednjem šolstvu | 170 |
| V. skupina — za delo, ki zahteva delavca z izpitom visoke kvalifikacije ali profila tehnika | 200 |

Osnova 100 predstavlja 60 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu, kot ga ugotovi in objavi Zavod SR Slovenije za statistiko, valoriziranega za tekoče leto, zaradi zvišanja življenjskih stroškov in drugih vplivov na osebne dohodke, po stopnji družbeno priznane valorizacije osebnih dohodkov v gospodarskih dejavnostih.

Za polkvalificiranega oziroma priučenega delavca je šteti delavca, ki je 12 mesecev uspešno opravljal dela polkvalificiranega delavca.

40. člen

Ne glede na določbe 39. člena tega sporazuma poprečni mesečni osebni dohodek posameznega delavca v posameznem poklicu ne sme biti nižji, kot ga za enako ali podobno delo dosegajo v poprečju delavci v združenem delu v republiki po določilih samoupravnega sporazuma ustrezne dejavnosti, če je to za delavca ugodneje.

41. člen

Glede na minulo delo delavca pri obratovanju stanovanjske hiše pripada delavcu na dogovorjeno mesečno osnovo osebnega dohodka poseben dodatek, ki znaša v odstotkih:

| Delavcu, ki ima priznane skupne delovne dobe | Odstotek na akontacijo osebnega dohodka % |
|---|---|
| nad 1 do 5 let | 1 |
| nad 5 do 10 let | 2 |
| nad 10 do 15 let | 4 |
| nad 15 do 20 let | 6 |
| nad 20 do 25 let | 8 |
| nad 25 do 30 let | 10 |
| nad 30 let | 12 |

42. člen

Za preprečevanje fluktuacije delavcev se delavcu lahko prizna na dogovorjeno mesečno osnovo osebnega dohodka poseben dodatek na stalnost, ki znaša v odstotkih:

| leta stalnosti | odstotek na akontacijo osebnega dohodka % |
|---|---|
| nad 2 do 3 let | 1 |
| nad 3 do 5 let | 2 |
| nad 5 do 10 let | 3 |
| nad 10 do 15 let | 4 |
| nad 15 let | 5 |

43. člen

Najvišji osebni dohodek delavca pri HS za poln delovni čas ne sme biti višji od najvišjega osebnega dohodka, ki ga za enako ali podobno delo prejema za poln delovni čas delavec v združenem delu v republiki po določilih samoupravnega sporazuma ustrezne dejavnosti.

Delavec, ki ob uveljavitvi tega sporazuma že prejema višji osebni dohodek kot mu pripada po določilih tega člena, obdrži nespremenjen osebni dohodek toliko časa, dokler niso po določbah tega sporazuma podani pogoji, da se mu osebni dohodek zviša.

44. člen

Za delo prek polnega delovnega časa razen v primerih po določbah prve točke prvega odstavka 24. člena tega sporazuma za nočno delo, za delo na nedeljo in na dan zveznega in republiškega praznika pripada delavcu poseben dodatek na mesečni osebni dohodek za redni delovni čas skladno s sprejeto sindikalno listo.

45. člen

Delavcu pripada nadomestilo osebnega dohodka v naslednjih primerih in višinah:

— za čas letnega dopusta — nadomestilo, izračunano na osnovi dnevnega poprečja njegove akontacije osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih pred mesecem, v katerem izrabi letni dopust;

— za delo na državne praznike — nadomestilo, izračunano na osnovi poprečne akontacije dnevnega osebnega dohodka v mesecu, v katerem je praznik;

— za čas odsotnosti z dela po prvem in drugem odstavku 36. člena tega sporazuma — nadomestilo, izračunano na osnovi poprečne akontacije dnevnega osebnega dohodka v mesecu, v katerem ima to pravico;

— za čas odsotnosti z dela zaradi strokovnega usposabljanja in spopolnjevanja, na katero je bil poslan — nadomestilo izračunano na osnovi dnevnega ali mesečnega poprečja akontacije osebnega dohodka v zadnjem mesecu ali v zadnjih treh mesecih preden je šel na usposabljanje;

— za čas odsotnosti z dela med odpovednim rokom zaradi iskanja nove zaposlitve — nadomestilo, izračunano na osnovi poprečne akontacije osebnega dohodka na uro ali dan v preteklih treh mesecih;

— za čas odpovednega roka, ko ima delavec pravico še ostati na delu, pa HS zahteva, da preneha z delom pred določenim rokom — nadomestilo v višini skupnega zneska dogovorjenega osebnega dohodka do izteka odpovednega roka;

— za čas odpovednega roka, če preneha delovno razmerje z izstopom delavca z dela v primerih iz prvega odstavka 107. člena zakona o medsebojnih razmerjih v združenem delu in o delovnih razmerjih med delavci in zasebnimi delodajalci — nadomestilo v višini skupnega zneska dogovorjenega osebnega dohodka za čas odpovednega roka;

— za čas odsotnosti z dela zaradi vojaških vaj, usposabljanja in pouka za obrambo in zaščito, teritorialne obrambe in civilne zaščite, ko se odzove pozivom vojaških in drugih organov, h katerim je klican brez svoje krivde, ali opravlja javne funkcije — nadomestilo izračunano na osnovi poprečne akontacije osebnega dohodka v preteklih treh mesecih, na račun organa, ki je delavca pozval;

— za čas odsotnosti z dela do 30 dni zaradi bolezni najmanj 90 % od osnove, zaradi nesreče pri delu pa 100 % od osnove. Osnova je izplačani čisti osebni dohodek delavca v preteklem koledarskem letu.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezni do 30 dni ne more biti višje od osebnega dohodka, ki bi ga dosegel delavec, če bi delal.

V primeru, da je odstotek tega nadomestila osebnega dohodka za čas bolezni ali nesreče pri delu po sklepu pristojne skupnosti za zdravstveno varstvo nižji, velja določilo sporazuma.

46. člen

Najmanjši osebni dohodek delavca, do katerega ima pravico po zakonu o najmanjšem osebnem dohodku, se določa skladno s sprejeto sindikalno listo.

Delavec, ki ni zaposlen poln delovni čas, prejema sorazmerno delovnemu času izračunani najmanjši osebni dohodek.

Najmanjši osebni dohodek se izplačuje delavcem v roku in na način, kot je dogovorjen v 47. členu tega sporazuma za izplačevanje osebnega dohodka.

Delavec ima zagotovljen najmanjši osebni dohodek po citiranem zakonu:

1. za čas, ki ga prebije na delu;
2. za čas letnega dopusta in državnih praznikov;
3. za čas odpovednega roka in za čas odsotnosti z dela s pravico do nadomestila osebnega dohodka.

47. člen

Delavcu mora biti izplačan osebni dohodek najpozneje do petnajstega v mesecu za pretekli mesec.

Izplačilo osebnega dohodka oziroma nadomestila se izvrši proti podpisu na izplačilni listi.

Pri vsakem izplačilu je treba delavcu vročiti pismen obračun osebnega dohodka oziroma nadomestila.

Pismeni obračun osebnega dohodka oziroma nadomestila osebnega dohodka mora vsebovati vse podatke, ki so vplivali na osebni dohodek po posameznih postavkah pogodbe o zaposlitvi v bruto zneskih in vse prispevke in druge odbitne postavke do zneska, ki ga delavec dobi v roke kot neto izplačilo.

Delavcu je treba v njegovi navzočnosti podati preizkus in revizijo pismenega obračuna osebnega dohodka ter obrazložiti vse okoliščine, če delavec to zahteva.

## IX. PREJEMKI DELAVCEV, KI SE ŠTEJEJO MED POSLOVNE STROŠKE IN DRUGI PREJEMKI TER NADOMESTILA DELAVCEM

48. člen

Prejemki, ki se štejejo med poslovne stroške in drugi prejemki ter nadomestila pripadajo delavcu po sprejeti sindikalni listi.

## X. NAMENSKA SREDSTVA ZA STANOVANJSKO IZGRADNJO IN IZOBRAŽEVANJE

49. člen

HS je dolžan plačevati za stanovanjsko graditev in za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu prispevek od skupnega zneska izplačanih osebnih dohodkov delavcev v solidarnostni stanovanjski sklad po stopnji, ki jo določa občinska skupščina.

50. člen

Prispevek za dodatno in dopolnilno izobraževanje delavcev, ki jih zajema ta sporazum, znaša 1,5 % od obračunanih bruto osebnih dohodkov delavcev.

## XI. DRUGE OBVEZNOSTI HS IN SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI

51. člen

Hišni svet je dolžan delavca nezgodno zavarovati.

52. člen

Podpisniki tega sporazuma se obvezujejo, da bodo varovali človeško dostojanstvo delavca, vzbujali in podpirali njegovo iniciativo glede splošnega, strokovnega in družbenoekonomskega izobraževanja in kulturnega udejstvovanja ter omogočali in podpirali delovanje delavcev v njihovi sindikalni organizaciji.

53. člen

HS je dolžan v breme stroškov obratovanja hiše oskrbeti delavca z zaščitnimi sredstvi in zaščitno oziroma delovno obleko.

Glede vzdrževanja in pranja delovne obleke iz prejšnjega odstavka ter glede nabave, vzdrževanja in pranja druge delovne obleke se delavec in HS dogovorita s pogodbo o zaposlitvi.

54. člen

Delavec, ki mu je zbor stanovalcev dodelil v uporabo službeno stanovanje, si z vselitvijo pridobi stanovanjsko pravico na tem stanovanju zase in za svojo družino samo za čas, ko je zaposlen pri obratovanju te hiše.

55. člen

Delavcu, ki opravlja delo pri obratovanju stanovanjske hiše oziroma članom njegove ožje družine, ki z njim stanujejo, je dolžna stanovanjska skupnost priskrbeti primerno stanovanje:

— če se upokoji;

— če zaradi invalidnosti ne more več opravljati del pri obratovanju stanovanjske hiše;

— če delavec umre;

— če opravlja najmanj 10 let neprekinjeno dela pri obratovanju stanovanjske hiše oziroma stanovanjskih hiš na območju stanovanjske skupnosti in ni podan sodno ugotovljeni krivdni razlog za prenehanje delovnega razmerja oziroma če ni samovoljno prenehal z delom v smislu 61. člena tega sporazuma;

— če nad dvajset let neprekinjeno opravlja dela pri obratovanju na območju stanovanjske skupnosti ne glede na razlog prenehanja delovnega razmerja;

— če je izvoljen v katerega od organov stanovanjske skupnosti in svojo funkcijo opravlja profesionalno.

56. člen

Če je sodno ugotovljeno, da delavec zaradi nevzdržnih razmer, ki so jih ustvarili stanovalci ali HS, ne more opravljati svojih delovnih dolžnosti in zaradi tega preneha z delom pri obratovanju stanovanjske hiše, ima pravico ostati v službenem stanovanju, dokler mu drugega primernega stanovanja ne priskrbi hišni svet oziroma delovna organizacija, kjer se je zaposlil.

Primernost stanovanja iz tega in prejšnjega člena se presoja po določbah zakona o stanovanjskih razmerjih.

57. člen

Določbe 54., 55. in 56. člena tega sporazuma veljajo tudi za delavce, ki so bili že pred njegovo uveljavitvijo v delovnem razmerju s hišnimi sveti, določbe prve, druge in tretje alineje 55. člena pa tudi za delavce, ki niso bili v delovnem razmerju s hišnimi sveti, ki ne opravljajo del pri obratovanju stanovanjske hiše in zasedajo službena stanovanja.

Delavcem se po četrti in peti alineji 55. člena desetletno oziroma dvajsetletno delo pri obratovanju stanovanjske hiše šteje od dneva sklenitve pogodbe o delu s hišnim svetom.

58. člen

Stanovanjska skupnost bo skušala delavcem, ki niso bili v delovnem razmerju s hišnimi sveti in ne opravljajo več del pri obratovanju stanovanjskih hiš ter zasedajo službena stanovanja, rešiti stanovanjsko vprašanje v okviru lastnih možnosti, sicer pa v sodelovanju z organizacijami združenega dela, kjer so sedaj zaposleni.

## XII. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI DELAVCA DO HS

59. člen

Delavec je dolžan izpolnjevati vse s pogodbo o zaposlitvi, sporazumom in zakonom določene obveznosti.

Za namerno opuščanje ali malomarno opravljanje delovnih obveznosti je delavec odgovoren neposredno HS.

60. člen

Kot kršitev delovnih obveznosti se poleg namernega opuščanja in malomarnega opravljanja teh obveznosti šteje tudi:

— neupoštevanje ukrepov o varstvu pri delu, neuporabljanje sredstev in naprav za osebno varnost pri delu ter malomaren odnos do varnostnih sredstev in naprav;

— neracionalna uporaba sredstev in materiala za delo ter malomaren odnos delavca do družbene imovine;

— neprimerno nastopanje in izjave delavca, ki lahko škodijo ugledu organa samoupravljanja hiše;

— izostanek z dela, ki je sicer upravičen, pa ga delavec ne javi HS v roku 24 ur, če bi to lahko storil;

— vsak neopravičen izostanek z dela;

— ponovno prihajanje na delo po začetku delovnega časa ali zapuščanje dela med delovnim časom ali pred končanim delovnim časom brez dovoljenja HS;

— neopravičena odklonitev dela ali pristojnosti delavca pri delu prek polnega delovnega časa ali dela na drugem delovnem mestu, če je bil nalog za tako delo izdan v skladu z določbami zakona, tega sporazuma in pogodbe o zaposlitvi;

— ponovno povzročanje nereda, žaljenja sodelavcev, izzivanje medsebojne mržnje;

— prihajanje na delo oziroma delo v opitem stanju ali pod vplivom mamil oziroma narkotikov;

— izdajanje poslovnih tajnosti.

V primerih kršitve delovnih obveznosti po prvem odstavku tega člena, kadar še ni podan razlog za odpoved delovnega razmerja, ima komisija za izrekanje ukrepov pri HS pravico izreči delavcu pismeni opomin in pismeni opomin pred odpovedjo delovnega razmerja.

Proti pismenemu opominu pred odpovedjo delovnega razmerja po prejšnjem odstavku ima delavec pravico pritožbe v 8 dneh na arbitražno komisijo, ki jo sestavljajo po en predstavnik podpisnikov tega sporazuma in pristojne občinske organizacije sindikata. Glede imenovanja svojih predstavnikov v arbitražni komisiji pooblašča samoupravna stanovanjska skupnost svoj izvršilni odbor. Pritožbo na arbitražno komisijo vloži delavec pri pristojni občinski organizaciji sindikata. Odločitev arbitražne komisije mora biti izdana najpozneje v tridesetih dneh od dneva, ko je delavec vložil pritožbo, in je dokončna.

61. člen

Kadar delavec brez opravičljivega razloga 3 dni zaporedoma ne pride na delo, se šteje, da je samovoljno izstopil z dela, vse pravice iz dela pa mu prenehajo z dnem, ko je nehal delati.

V primeru po prvem odstavku tega člena lahko HS v civilno pravdnem postopku zahteva od delavca, da mu povrne s takim ravnanjem povzročeno škodo.

62. člen

Delavec, ki namenoma ali iz velike nepazljivosti povzroči HS ali komu drugemu na delu ali v zvezi z delom materialno škodo, mora povzročeno škodo povrniti.

Če povzroči škodo več delavcev, je vsak posebej odgovoren za tisti del škode, ki jo je povzročil. Če ni mogoče ugotoviti za vsakega delavca posebej, kolikšen del škode je povzročil, se šteje, da so enako odgovorni in morajo škodo povrniti v enakih delih.

Če delavec noče povrniti škode, ki jo je dolžan povrniti, lahko HS uveljavlja odškodninski zahtevek s tožbo pri pristojnem sodišču.

Zahtevek HS, da mu delavec povrne škodo, ki jo je povzročil namenoma ali iz velike nepazljivosti, zastara v šestih mesecih od dneva, ko je bila drugemu izplačana odškodnina, oziroma od dneva povzročene škode, če je škoda povzročena neposredno HS.

## XIII. ODPOVEDNI ROK — PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA

63. člen

Če delavec odpove delovno razmerje in mora še ostati na delu, ali če HS odpove delovno razmerje in ima delavec pravico še ostati na delu, je odpovedni rok naslednji:

— do 10 let delovne dobe 1 mesec

— nad 10 do 20 let delovne dobe 2 meseca

— nad 20 let delovne dobe 3 mesece

Odpovedni rok teče od dneva vročitve pismene odpovedi.

Pri določanju odpovednega roka se v delovno dobo priznava ves čas, ki je vpisan v delovni knjižici, vključno čas do dneva podajanja odpovedi.

Delavec, ki preneha z delom pred potekom odpovednega roka, ko mora še ostati na delu, mora za preostali čas do preteka odpovednega roka povrniti HS materialno škodo, katero s tem povzroči.

64. člen

Med odpovednim rokom mora HS dovoliti delavcu, da je med delovnim časom odsoten z dela dnevno 2 uri ali tedensko v neprekinjenem času 1 delovni dan, da bi si poiskal drugo zaposlitev.

65. člen

Za odpoved, ki ni pismena, in v primeru, ko jo poda HS, tudi obrazložena, se šteje, da ne obstoji.

Odpoved delovnega razmerja s strani HS mora biti vročena delavcu osebno ali v priporočenem pismu na zadnji naslov ter mora obvezno vsebovati pouk delavcu, da se v roku, določenem v 37. in 42. členu zakona o zaposlovanju in o zavarovanju za primer brezposelnosti, priglasi pristojni skupnosti za zaposlovanje, da bi mogel v upravičenih primerih uveljavljati pravice v primeru brezposelnosti.

## XIV. UVELJAVLJANJE PRAVIC DELAVCA IZ DELOVNEGA RAZMERJA

66. člen

Delavec — član sindikata se glede uveljavljanja in zaščite svojih pravic lahko obrne za posredovanje na svojo osnovno organizacijo sindikata in na pristojno občinsko organizacijo sindikata, ki ga bo na njegovo zahtevo ali z njegovo privolitvijo v takih primerih tudi zastopala.

Sindikalna organizacija bo tudi sama zahtevala uvedbo postopka o prekršku HS, če bo to smatrala za potrebno.

67. člen

HS mora omogočiti delavcem — predstavnikom sindikalne organizacije, ki se predstavijo s pooblastilom sindikalne organizacije, da proučijo pogoje, v katerih delavci delajo, in kako se v praksi uresničujejo njihove pravice iz dela, pri čemer mora ponuditi tudi vse tozadevne dokaze.

## XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

68. člen

Ta sporazum je sklenjen za nedoločen čas.

Podpisniki tega sporazuma bodo po potrebi proučili določbe tega sporazuma in ugotovili njihovo ustreznost in skladnost s predpisi. V primeru, da nastopi potreba po spremembah ali dopolnitvah določb tega sporazuma, se za spremembe in dopolnitve udeleženci dogovorijo v pismeni obliki ali po enakem postopku, kot velja za sklenitev tega sporazuma.

69. člen

Udeleženci tega sporazuma imajo pravico, da po svojem podpisniku sporazuma ob kateremkoli času sprožijo postopek za spremembo ali dopolnitev tega sporazuma. Za spremembe in dopolnitve po prejšnjem stavku velja enak način in enak postopek, kot velja za sklenitev tega sporazuma.

70. člen

Podpisnika tega sporazuma se zavežeta, da bosta seznanila vse delavce na svojem območju s predpisi na področju delovne zakonodaje ter vsak s svoje strani dajala potrebna pojasnila in pomagala pri uporabi in izvajanju zakona, drugih predpisov in tega sporazuma.

71. člen

Ta sporazum je izdelan v tolikih istovetnih izvodih, da prejme vsak od podpisnikov po en izvod.

72. člen

Ta sporazum stopi v veljavo osmi dan po objavi v uradnem glasilu občine , uporablja pa se od dalje.

73. člen

Pogodbe o zaposlitvi med delavci in HS morajo biti usklajene z določbami tega sporazuma najpozneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega sporazuma.

O spremembah in dopolnitvah sporazuma sta delavec in HS dolžna, da v dveh mesecih po uveljavitvi teh sprememb ali dopolnitev ustrezno uskladita pogodbo o zaposlitvi.

Ljubljana, dne

Za samoupravno stanovanjsko skupnost občine

Za hišne svete

**OSNUTEK**

Na podlagi 19. člena Zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini (Uradni list SRS, št. 37/74 in člena Statuta mesta Ljubljane, Uradni list SRS, št. 13/74) je Skupščina mesta Ljubljane na seji zbora združenega dela dne 1975 in na seji zbora občin dne 1975 na predlog samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana sprejela

# Odlok

**o višini in načinu plačevanja prispevkov, ki jih je lastnik stanovanja kot posameznega dela stanovanjske hiše dolžan plačevati za kritje stroškov investicijskega in tekočega vzdrževanja, revitalizacije in upravljanja.**

1. člen

1. Lastnik stanovanja kot posameznega dela stanovanjske hiše v družbeni lastnini (etažni lastnik) in najemnik stanovanja v družbeni lastnini sta pri višini prispevkov za kritje stroškov investicijskega vzdrževanja stanovanjske hiše, stroškov tekočega vzdrževanja skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši, stroškov za revitalizacijo skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši in stroškov upravljanja sklada stanovanjskih hiš ter skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši izenačena.

2. člen

1. Za kritje stroškov investicijskega vzdrževanja stanovanjske hiše plačuje etažni lastnik stanovanjski skupnosti akontacijo v rednih mesečnih zneskih.

2. Osnova za določanje mesečnega zneska akontacije iz prejšnjega odstavka je revalorizirana vrednost stanovanja, pri čemer je vsak dinar revalorizirane vrednosti stanovanja etažnega lastnika obremenjen z istim zneskom, kot je za investicijsko vzdrževanje obremenjen vsak dinar revalorizirane vrednosti stanovanja v družbeni lastnini.

3. Obveznost plačevanja rednih mesečnih zneskov iz prvega odstavka tega člena preneha, ko je višina akontacije enaka vsoti zadnjih dvanajstih zaporednih mesečnih zneskov.

4. Ko se po prejšnjem odstavku vplačana akontacija zaradi investicijsko-vzdrževalnih del v hiši zniža, nastopi ponovno obveznost plačevanja rednih mesečnih zneskov, dokler akontacija spet ne doseže vsote iz prejšnjega odstavka.

5. Ne glede na višino stroškov za investicijsko-vzdrževalna dela v hiši ne sme mesečni znesek akontacije presegati višine, določene v drugem odstavku tega člena, razen v primeru, če želi etažni lastnik svojo obveznost poravnati v krajšem roku ali v enem znesku.

3. člen

1. Sredstva, zbrana po določilih prejšnjega člena, sme stanovanjska skupnost porabiti samo za investicijsko-vzdrževalna dela v hiši, v kateri so bila zbrana.

4. člen

1. Stroške tekočega vzdrževanja, revitalizacije in upravljanja iz 1. člena tega odloka plačuje etažni lastnik stanovanjski skupnosti v rednih mesečnih zneskih.

2. Osnova za določanje višine mesečnih zneskov iz prejšnjega odstavka je revalorizirana vrednost stanovanj, pri čemer je vsak dinar revalorizirane vrednosti za tekoče vzdrževanje, revitalizacijo in upravljanje, obremenjen z istim zneskom, kot je za iste stroške obremenjen vsak dinar revalorizirane vrednosti stanovanja v družbeni lastnini.

5. člen

1. Višina mesečnih zneskov za investicijsko vzdrževanje, tekoče vzdrževanje, revitalizacijo in upravljanje se spremeni, če se spremeni višina stanarine za stanovanja v družbeni lastnini oziroma delitev te stanarine.

6. člen

1. Stanovanjska skupnost vodi za vsakega etažnega lastnika evidenco prispevkov za kritje stroškov iz prvega člena tega odloka.

2. Če preide stanovanje etažnega lastnika v lastništvo druge fizične ali pravne osebe, se zbrana sredstva za kritje stroškov iz 1. člena tega odloka prenesejo na novega lastnika.

7. člen

1. Določanje akontacije za kritje stroškov investicijskega vzdrževanja, tekočega vzdrževanja, revitalizacije in upravljanja po 2. in 4. členu tega odloka velja tako za tiste etažne lastnike, ki že imajo sklenjeno pogodbo o prispevku etažnega lastnika, kot tudi za tiste, ki take pogodbe nimajo. Pri etažnih lastnikih, ki imajo sklenjeno pogodbo o prispevku etažnega lastnika k stroškom za tekoče vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje in upravljanje zgradbe, se tista določila, ki se nanašajo na določanje akontacije s tem odlokom, razveljavljajo.

8. člen

1. Ta odlok stopi v veljavo osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS, uporablja pa se od 1. januarja 1976 dalje.

## OBRAZLOŽITEV

Prvi odstavek 19. člena Zakona o gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini pravi: »Če lastnik stanovanja kot posameznega dela stanovanjske hiše sam uporablja stanovanje, mora plačevati stanovanjski skupnosti stroške za investicijsko vzdrževanje stanovanjske hiše, stroške za tekoče vzdrževanje skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši, stroške za revitalizacijo skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši in stroške upravljanja sklada stanovanjskih hiš ter skupnih delov in naprav v stanovanjski hiši. Stroške obratovanja stanovanjske hiše plača tak lastnik hišnemu svetu«.

Če zakonodajalec pravi, da plačuje etažni lastnik stroške investicijskega vzdrževanja itd., niso s tem mišljeni vsi stroški, ki jih ima stanovanjska skupnost s stanovanjsko hišo, ampak sorazmerni del stroškov, ki odpadejo nanj, in sicer skladno z določili zakona o lastnini na delih stavb (Ur. list SFRJ, št. 43/65 in 57/65). Osnova za določanje tega sorazmernega dela pa je revalorizirana vrednost njegovega stanovanja oziroma revalorizirana vrednost stanovanjske hiše. Na vsako stanovanje v hiši odpade sorazmerni del stroškov za vzdrževanje in upravljanje. Sorazmerni del stroškov za družbena stanovanja krijejo najemniki stanovanj s stanarino prek stanovanjskih skupnosti, etažni lastniki pa s prispevki za vzdrževanje in upravljanje. Lastniki stanovanj (etažni lastniki) in najemniki so torej pri kritju stroškov za vzdrževanje in upravljanje stanovanjske hiše izenačeni (1. člen osnutka odloka).

Stanarina je dohodek stanovanjske skupnosti. Deli se na amortizacijo, ki je namenjena enostavni reprodukciji stanovanjskega sklada, na sredstva za investicijsko vzdrževanje, s katerimi razpolaga stanovanjska skupnost, na sredstva za tekoče vzdrževanje, s katerimi razpolagajo zbori stanovalcev in hišni sveti in na sredstva za kritje stroškov upravljanja sklada stanovanjskih hiš.

Stanovanjska skupnost more za investicijsko-vzdrževalna dela nameniti samo toliko denarja, kolikor ga mesečno doteče iz stanarin in prispevkov etažnih lastnikov za ta dela. Praksa preteklih let je bila, da so stanovanjska podjetja naročala investicijsko-vzdrževalna dela, obračune zanje pa so pošiljala etažnim lastnikom šele ob koncu koledarskega leta. Te svoje obveznosti so etažni lastniki plačevali neredno, izterjevati jih je bilo treba po sodni poti, ki v mnogih primerih ni bila uspešna in tako so se dolgovi etažnih lastnikov nakopičili na več sto milijonov starih dinarjev. Stanovanjska podjetja, ki so gospodarila z vsemi sredstvi iz stanarin in najemnin, so imela možnost, da s prelivanjem raznih — tudi namenskih — sredstev, kreditirajo lastnike zasebnih stanovanj. Stanovanjske skupnosti pa te možnosti nimajo. Lahko naročijo samo toliko investicijsko-vzdrževalnih del, kolikor denarja imajo. Ta pa jim redno doteka samo od stanarin, medtem ko od etažnih lastnikov rednega dotoka ni.

Plan investicijskega vzdrževanja bo stanovanjska skupnost mogla izvesti le tedaj, če bo imela zagotovilo, da bodo etažni lastniki plačali sorazmerni del stroškov, ko bodo dela opravljena, ker sicer ne bo mogla pravočasno plačati računov. Izkušnje iz preteklih let pa kažejo, da pogodba z etažnim lastnikom oziroma njegova izjava, da bo plačal ustrezni del stroškov, ni zadostno zagotovilo. Tako zagotovilo je lahko le akontacija, ki naj bi jo etažni lastnik plačeval stanovanjski skupnosti.

Najemnik družbenega stanovanja plačuje stroške investicijskega vzdrževanja redno mesečno v obliki stanarine (sedaj 40,7 % stanarine) ne glede na to, če bodo ta dela v hiši sploh potrebna in ne glede na višino teh stroškov. Njegovi prispevki za ta dela se solidarnostno prelivajo v okviru stanovanjske skupnosti po planu investicijskega vzdrževanja. Drugače pa je s prispevki etažnih lastnikov. Ti so namenjeni za konkretna dela v konkretni hiši, to je hiši, v kateri je njegovo stanovanje. Pri tem pa osnutek odloka teži za tem, da bi etažni lastnik mesečno ne bil obremenjen bolj, kot je za to vzdrževanje obremenjen najemnik družbenega stanovanja. Mesečni znesek akontacije etažnega lastnika za investicijsko vzdrževanje naj bi bil enak prispevku najemnika za enakovredno stanovanje.

Med njimi pa bi vendarle bila neka razlika. Medtem ko najemnik s stanarino plačuje investicijsko vzdrževanje za celoten stanovanjski fond v občini, bi etažnemu lastniku prenehala obveznost plačevanja mesečnih prispevkov, ko bi njihova vsota dosegla višino dvanajstih zaporednih mesečnih obrokov. Ta obveznost pa bi spet nastopila, ko bi se zbrana akontacija znižala zaradi investicijsko-vzdrževalnih del **v njegovi hiši.**

Stanovanjska skupnost bi za vsakega etažnega lastnika vodila evidenco njegovih mesečnih prispevkov, pa tudi porabo teh sredstev zaradi vzdrževalnih del v hiši. Lahko bi se zgodilo, da bi se zaradi velikih stroškov investicijsko-vzdrževalnih del v hiši pokazal na njegovem kontu negativni saldo. Tudi v tem primeru ne bi smel biti njegov mesečni prispevek večji kot je prispevek najemnika družbenega stanovanja. Namesto tega bi se le plačevanje tega prispevka raztegnilo na daljše razdobje. To ne bi veljalo le za tiste etažne lastnike, ki bi sami želeli v enem znesku plačati svoj del stroškov v celoti.

Negativni saldo etažnih lastnikov bi bilo mogoče interno kriti z neporabljenimi akontacijami drugih etažnih lastnikov, s tem, da bi se zbrana sredstva teh etažnih lastnikov evidenčno nič ne zmanjšala. Prelivanja, do katerega prihaja s sredstvi najemnikov družbenih stanovanj, pri sredstvih etažnih lastnikov ne bi bilo. Z mesečnimi prispevki zbrana sredstva akontacije bi ostala last etažnega lastnika, dokler bi ne bila porabljena v hiši, v kateri stanuje.

Če etažni lastnik stanovanje proda, preide zbrana akontacija na novega lastnika stanovanja, prav tako pa tudi obveznosti, če je na kontu prodajalca negativni saldo. To pomeni, da etažni lastnik že vplačane akontacije ne more dvigniti in ni dolžan kriti negativnega salda, mora pa o tem obvestiti kupca in se z njim dogovoriti, kako in kdo bi zapadle obveznosti kril.

Stroške tekočega vzdrževanja krije najemnik družbenega stanovanja z delom stanarine. Za letos znaša ta del 20 %. S temi sredstvi gospodari zbor stanovalcev. Ne more jih porabiti več, kot jih zbere. Če pa so stroški manjši, lahko neporabljena sredstva prenese v naslednje leto. Na višino svojih sredstev ne more vplivati, ker je ta določena z odstotkom od stanarine.

Če hočemo uveljaviti načelo izenačenosti, potem je dolžan tudi etažni lastnik plačevati za tekoče vzdrževanje skupnih delov in naprav toliko kot najemnik, torej po revalorizirani vrednosti svojega stanovanja. Tudi s tem denarjem gospodari zbor stanovalcev oz. hišni svet, v katerem enakopravno sodelujejo tudi etažni lastniki. Če ostanejo sredstva za tekoče vzdrževanje neporabljena, jih lahko zbor stanovalcev prenese v naslednje leto, lahko pa sklene, da se neporabljeni del, ki so ga zbrali etažni lastniki, nameni kot participacija etažnih lastnikov pri investicijsko-vzdrževalnih delih naslednje leto. Tudi v tem primeru ostanejo zbrana sredstva last etažnih lastnikov, dokler niso porabljena v hiši, v kateri so bila zbrana, le da z njimi gospodarita samoupravna organa v hiši.

Kar velja za tekoče vzdrževanje, velja analogno tudi za kritje stroškov revitalizacije in upravljanja. Pri tem je treba le paziti, da etažni lastnik ne bi dvakrat plačeval prispevka za zaklonišča oziroma za uporabo mestnega zemljišča (stanovanjski skupnosti in občinski skupščini).

S predlaganim sistemom zbiranja prispevkov etažnih lastnikov za kritje stroškov vzdrževanja, revitalizacije in upravljanja bi dosegli naslednje:

1. Stanovanjska skupnost bi lahko izdelala trden plan investicijskega vzdrževanja in ga tudi v celoti izvedla, ker bi vedela, da bo planirana sredstva tudi v resnici zbrala.

2. Odpadlo bi sodno izterjevanje dolžnih zneskov za vzdrževalna dela, ker bi prispevki etažnih lastnikov dotekali avtomatično tako kot dotekajo prispevki najemnikov družbenih stanovanj.

3. Glede kritja vseh stroškov bi bili najemniki in etažni lastniki izenačeni, kajti doslej so bili marsikje eni in drugi prepričani, da so obremenjeni eni bolj kot drugi.

4. Etažni lastniki bi bili vnaprej seznanjeni s svojimi finančnimi obveznostmi zlasti glede investicijskega vzdrževanja, kar doslej niso bili. V okviru stanovanjske skupnosti bi sodelovali pri sestavljanju plana investicijskega vzdrževanja in s tem soodločali o višini svojih prispevkov.

5. Hišni sveti bi lahko izdelali trden finančni načrt in program tekočega vzdrževanja, ker bi vedeli za višino sredstev, s katerimi bodo v tistem letu gospodarili.

6. Dosegli bi avtomatizem pri določanju višine prispevkov etažnih lastnikov, ker bi bile osnove zanje iste kot za določanje stanarine najemnikov družbenih stanovanj.

7. Enkrat sklenjenih pogodb med stanovanjsko skupnostjo in etažnimi lastniki ne bi bilo treba vsako leto spreminjati, ker bi se sklicevale na vsakoletne predpise o višini in delitvi stanarin.

8. Z Odlokom bi bil v vseh ljubljanskih občinah uveden enoten sistem glede višine in načina plačevanja prispevkov etažnih lastnikov za kritje stroškov vzdrževanja, revitalizacije in upravljanja.

## PRIMER IZRAČUNA

Revalorizirana vrednost stanovanja: 7,800.000 S-din

Stanarina: 32.000 S-din

| Delitev stanarine | % | S-din | na vsak dinar revalorizirane vrednosti stanovanja odpade S-din |
|---|---|---|---|
| Amortizacija | 20,7 | 6.624 | 0,0008493 |
| Investicijsko vzdrževanje | 40,7 | 13.024 | 0,0016698 |
| Tekoče vzdrževanje | 20,0 | 6.400 | 0,0008205 |
| Revitalizacija | — | — | — |
| Pogodbene obveznosti | 3,7 | 1.184 | 0,0001518 |
| Upravljanje | 14,9 | 4.768 | 0,0006112 |
| Skupaj | 100 | 32.000 | 0,0041025 |

## MESEČNI PRISPEVKI ETAŽNIH LASTNIKOV

| Revalorizirana vrednost stanovanja etažnega last. (S-din) | Amortizacija 0,0008493 | Investicijsko vzdrževanje 0,0016698 (S-din) | Tekoče vzdrževanje 0,0008205 (S-din) | Revitalizacija | Zakonske obveznosti 0,0001518 | Upravljanje 0,0006112 (S-din) |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 7,800.000 | ne plačuje | 12.024 | 6.400 | ne plačuje | ne plačuje | 4.768 |
| 9,500.000 | ne plačuje | 15.903 | 7.947 | ne plačuje | ne plačuje | 5.706 |
| 4.200.000 | ne plačuje | 7.013 | 3.446 | ne plačuje | ne plačuje | 2.567 |

# SOCIALNO SKRBSTVO

Skupščina občinske skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška je na podlagi 32. člena Zakona o socialnem skrbstvu (Ur. l. SRS, št. 39/74) in določil Statuta občinske skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška na svoji seji dne 1975 sprejela

## PRAVILNIK

### o družbenih denarnih in drugih materialnih pomočeh občanom v občini Ljubljana-Šiška

#### I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

V skrbi za socialno varnost občanov zagotavlja občinska skupnost socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška družbeno denarno in drugo materialno pomoč občanom v primerih in pogojih, ki jih določata statut skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška in ta pravilnik.

2. člen

Pravilnik temelji na izhodiščih družbenega dogovora SR Slovenije za politiko in financiranje družbenih in denarnih pomoči in ureja:
— družbene denarne in druge materialne pomoči kot posebno obliko pomoči materialno ogroženim občanom,
— načela za dodeljevanje družbene denarne in druge materialne pomoči občanom, ki jim je ta pomoč edini ali dopolnilni vir preživljanja,
— pogoje za dodeljevanje in oblike družbene denarne in druge materialne pomoči občanom,
— višino družbene denarne in druge pomoči za občane, ki jim je ta pomoč edini ali dopolnilni vir preživljanja,
— postopek za uveljavitev in pridobitev pravice do družbene denarne in druge pomoči.

#### II. POGOJI IN NAČELA ZA DODELJEVANJE DENARNIH IN DRUGIH POMOČI OBČANOM

3. člen

Pravico do družbene denarne in druge pomoči imajo osebe, ki stalno prebivajo na območju občine Ljubljana-Šiška, in sicer pod naslednjimi pogoji:
1. da so nesposobne oziroma zmanjšano sposobne za delo,
2. da nimajo dohodkov ali lastnega premoženja in nimajo oseb, ki bi jih bile dolžne in sposobne preživljati, in so za to materialno ogrožene,
3. kjer je dohodek na družinskega člana manjši od 70 % varstvene pokojnine,
4. izjemoma, kadar je dohodek na družinskega člana višji od 70 % varstvene pokojnine,
5. kadar jim ni mogoče pomagati na drug učinkovitejši način.

**1. Nesposobnost za delo**

4. člen

Nesposobnost za delo se dokazuje z zdravniškim izvidom.
V primerih očitne ali težje nesposobnosti se nesposobnost za delo ugotavlja.
Nesposobnost se praviloma ne ugotavlja tudi pri osebah, ki so dopolnile 55 (ženske) oziroma 60 (moški) let starosti.
Za nesposobne za delo veljajo tudi žene med nosečnostjo, če se v tem času ne morejo zaposliti, in v poporodni dobi.
Za nesposobne za delo veljajo tudi mladoletniki do dopolnjenega 15. leta starosti, pozneje pa le, če se šolajo ali poklicno usposabljajo oziroma, če so zaradi bolezni, invalidnosti in podobnega nesposobni za delo.

**2. Materialna ogroženost**

5. člen

Za materialno ogrožene po drugi točki 3. člena veljajo občani, ki nimajo nobenih ali ne dovolj dohodkov, nimajo lastnega premoženja in tudi nimajo oseb, ki bi jih bile po zakonu, oporoki ali iz katerega drugega pravnega naslova dolžne in tudi sposobne delno ali v celoti preživljati.
Če ima ogrožena oseba pravico do dohodka iz drugih virov ali pa pravico do preživljanja od drugih oseb, pa sama pravice ne more uveljaviti, se ji nudi pomoč začasno. Center za socialno delo Ljubljana-Šiška ji pomaga pri uveljavitvi pravic.
Če ima ogrožena oseba brez premoženja pravico do preživljanja od drugih oseb, pa teh pravic ni mogoče uveljaviti, se šteje, da oseba nima dohodkov.

6. člen

Pri ugotavljanju stopnje materialne ogroženosti se upoštevajo:
— dohodki prosilca,
— krajevne razmere,
— socialne razmere družine, v kateri živi,
— socialne razmere oseb, ki so prosilca dolžne preživljati iz katerega koli pravnega naslova.

**3. Upravičenci do družbene pomoči s premoženjem**

7. člen

Če ima ogroženi občan premoženje v obliki nepremičnin, se pomoč dodeli pod pogojem, da upravičenec dovoli zemljiško knjižno zavarovanje nepremičnine do višine prejete pomoči.
V primeru, da ogroženi občan v to ne privoli, mu socialna služba poskuša urediti preživljanje na drug način, na primer s pogodbo o dosmrtnem preživljanju, izročilno pogodbo, kupoprodajno pogodbo, z oporoko, s sklepom o dedovanju itd.
Če tudi to ne uspe, se upravičencu prizna pomoč v ustreznem nižjem znesku — največ 60 % varstvene pokojnine oziroma v takšni višini, ki še omogoča najosnovnejše preživljanje.
Če oseba, ki je prejemala pomoč, naknadno pridobi druge dohodke, npr. pokojnino, preživnino ipd., je za čas, ko je poleg teh dohodkov prejemala tudi družbeno denarno ali drugo pomoč, dolžna povrniti prejete zneske pomoči.

8. člen

V kolikor se ob smrti prejemnika pomoči na podlagi podatkov ugotovi, da je imel upravičenec premično ali nepremično premoženje, ki je predmet dedovanja, uveljavlja občinska skupnost socialnega skrbstva kot terjatev do zapuščine celoten znesek, ki ga je kot pomoč izplačala umrlemu.

**4. Posebni pogoji upravičenosti do družbene denarne in druge pomoči**

9. člen

Pravico do družbene denarne in druge pomoči imajo tudi občani občine Ljubljana-Šiška, ki so sicer sposobni za pridobitno delo, so pa zašli v hudo materialno stisko iz različnih vzrokov (npr. smrt v družini, bolezni, nesreče, elementarne nezgode, drugi primeri) in nimajo sredstev za kritje nastalih stroškov.
Pravico do pomoči imajo tudi osebe, ki so v težkem gmotnem položaju zaradi začasne nezaposlenosti, če so zaradi tega ostale brez nujnih sredstev za preživljanje sebe in oseb, ki so jih po zakonu dolžne preživljati.
Pogoj za dodelitev pomoči po drugem odstavku je tudi, da je prosilec pripravljen pri pristojni službi za zaposlovanje delavcev, da se tam redno javlja in da nima možnosti priložnostnega zaslužka.
Izjemoma se lahko dodeli pomoč tudi osebam, ki se znajdejo v hudih premoženjskih stiskah ob odpustu s prestajanja zaporne kazni, za preživljanje do ponovne zaposlitve, kot tudi osebam, ki so brez sredstev za povratek v domačo občino, ter v drugih nujnih primerih. Glede na okoliščine posameznega primera se osebam iz tega odstavka lahko nudi pomoč v obliki posojila. Način vračanja se določi s pogodbo.

10. člen

V izjemnih primerih se lahko dodeli družbena denarna ali druga pomoč tudi drugim osebam, ki nimajo stalnega bivališča na območju občine Ljubljana-Šiška, če zaidejo na tem območju v tak položaj, da jim je družbena pomoč nujno potrebna.
Družbena denarna ali druga pomoč po tem odstavku je lahko enkratna ali začasna in se zanjo uporabljajo določbe tretjega odstavka 9. člena.

#### III. OBLIKE DRUŽBENIH DENARNIH IN DRUGIH POMOČI

11. člen

Oblike družbenih denarnih in drugih pomoči so:
1. družbena denarna pomoč:
— stalna, kot edini vir ali kot dopolnilni vir preživljanja,
2. rejnine in oskrbnine za mladoletne osebe,
3. — oskrbnine,
— žepnine,
— oskrba v tuji družini za odrasle,
— postrežba in socialna nega na domu za odrasle,
— dodatek za tujo socialno nego in pomoč,
4. participacija stroškov zdravstvenega varstva upravičencev stalnih družbenih denarnih pomoči,
5. plačila stroškov prehrane šolskih in predšolskih otrok,
6. plačila letovanj šolskih in predšolskih otrok,
7. plačila letovanj starejših občanov,
8. pogrebnine.

**1. Družbena denarna pomoč**

12. člen

Pravico do družbene denarne pomoči v denarni obliki imajo občani, kadar njihovega socialnega problema ni mogoče rešiti na drug ustrezen način. Če Center za socialno delo Ljubljana-Šiška ugotovi, da na tak način ne bi bilo ustrezno poskrbljeno za preživljanje ogrožene osebe, se lahko pomoč nudi na drug način (npr. pomoč v materialu, pomoč delno v materialu — delno v denarju, pomoč v prehrani, v plačilu računov za živila, plačilo prenočišča, poravnava računov za nabavo obleke, obutve, kurjave, ureditev varstva v VVZ in plačilo oskrbnih stroškov, plačilo letovanja ipd.).
Če Center za socialno delo Ljubljana-Šiška ugotovi, da bi z družbeno pomočjo, izročeno upravičencu osebno, ne bilo ustrezno poskrbljeno za namensko izkoriščanje pomoči in preživljanje ogrožene osebe, se lahko denar nakaže tretji osebi (skrbnik, zakoniti zastopnik).

Način koriščenja pomoči se določi v določbi.

a) stalna družbena denarna pomoč

13. člen

Stalna družbena denarna pomoč se dodeli osebam iz 4. in 5. člena tega pravilnika, pri katerih ni pričakovati, da bi se njihovo socialno stanje v krajšem časovnem razdobju toliko izboljšalo, da jim družbena denarna pomoč ne bi bila več potrebna.
Stalna družbena denarna pomoč se dodeli za nedoločen čas, dokler se ne ukine z odločbo.

14. člen

Stalna družbena denarna pomoč za posamezne osebe, ki jim je taka pomoč edini vir preživljanja, se določi vsako leto v višini najmanj 70 % varstvene pokojnine.
Kadar se pomoč daje več osebam, ki živijo v skupnem gospodinjstvu, se drugim članom skupnega gospodinjstva prizna družbena denarna pomoč v višini 50 % varstvene pokojnine, če seveda tudi ostali člani skupnega gospodinjstva izpolnjujejo pogoje za pridobitev pravice do družbene pomoči.

15. člen

Stalna družbena denarna pomoč se vsako leto zviša vsaj z odstotkom porasta življenjskih stroškov.
Če je po presoji pristojnega sveta občinske skupnosti socialnega skrbstva to povišanje prenizko, se v konkretnem primeru določi večje povišanje.

16. člen

Stalna družbena denarna pomoč kot edini vir preživljanja se dodeljuje v primerih, kadar upravičenci nimajo sredstev za preživljanje.
Stalna družbena denarna pomoč kot dopolnilni vir preživljanja se dodeljuje v primerih, kadar upravičenci sicer imajo dohodke, vendar jim ti ne zadoščajo za osnovno preživljanje.
Upravičencem družbene pomoči po prejšnjem odstavku se prizna ustrezno nižja denarna pomoč, do 50 % varstvene pokojnine, upoštevajoč stopnjo njihove socialne ogroženosti.

b) začasne in enkratne družbene denarne pomoči

17. člen

Začasna družbena denarna pomoč se dodeli osebam, pri katerih je pričakovati, da bo v najkrajšem času prišlo do spremembe okoliščin, ki so bile podlaga za dodelitev začasne družbene denarne pomoči.
Višina začasne pomoči je odvisna od stopnje socialne ogroženosti prosilca; dodeli se lahko v višini 90 % varstvene pokojnine.

18. člen

Posebna oblika začasne družbene denarne pomoči je pomoč za šolanje. Le-ta se dodeli mladoletnim osebam, ki se redno šolajo oziroma se poklicno usposabljajo in niso pridobili pravice do štipendije, pa niti njihovi starši niti oni sami nimajo zadostnih sredstev za preživljanje in šolanje.
Začasna družbena denarna pomoč se pod enakimi pogoji lahko dodeli tudi študentom.
Pomoč za šolanje se dodeli za eno šolsko leto. Naslednje šolsko leto je treba ponovno sprožiti postopek za pridobitev te pomoči.

19. člen

Posebna oblika začasne družbene denarne pomoči je tudi plačilo — delno ali v celoti — stroškov varstva v vzgojno varstvenih zavodih za otroke, za katere osebe, ki so po zakonu dolžne skrbeti zanje, nimajo zadostnih sredstev za kritje stroškov varstva.
Pomoč iz 1. odstavka tega člena se dodeli največ za eno šolsko leto. Naslednje leto je potrebno ponovno sprožiti postopek za pridobitev pravice do te pomoči.

20. člen

Enkratna družbena denarna pomoč se dodeli osebam, pri katerih gre za premostitev trenutnih materialnih težav, zlasti v primerih 9. in 10. člena tega pravilnika.

21. člen

Enkratna družbena denarna pomoč se letno dodeli tudi vsem prejemnikom stalne družbene denarne pomoči, če jim je ta pomoč edini vir sredstev za preživljanje. Pomoč po tem členu je namenjena za nabavo ozimnice in kurjave ter se praviloma nakaže v jesenskem času — zimska pomoč.
Pravico do zimske pomoči imajo tudi osebe, ki so v oskrbi v tuji družini.
Pravico do denarne pomoči za nabavo ozimnice imajo tudi osebe, ki zaradi svojih nizkih prejemkov in slabega materialnega stanja ne morejo kriti stroškov za nabavo ozimnice in kurjave oziroma ne zmorejo v enkratnem znesku kriti stroškov za nabavo.

22. člen

Enkratna družbena denarna pomoč se dodeli tudi vsem rejencem, za katere se plačuje rejnine v celoti ali delno iz sredstev občinske skupnosti socialnega skrbstva. Ta pomoč je namenjena predvsem za nabavo šolskih potrebščin in se nakaže na naslov rejnikov praviloma ob začetku novega šolskega leta. Pod istimi pogoji, kakor rejencem po tem odstavku se lahko enkratna družbena denarna pomoč dodeli tudi otrokom iz socialno šibkih družin.

23. člen

Višina enkratne družbene denarne pomoči praviloma ne sme presegati dvakratnega zneska najvišje družbene denarne pomoči. O upravičenosti in višini zneska družbene denarne pomoči po tem členu odloča pristojni svet občinske skupnosti socialnega skrbstva po ugotovitvenem postopku Centra za socialno delo.

**2. Plačila rejnin in oskrbnin za mladostne osebe**

24. člen

Za mladoletnike, ki so z odločbo pristojnega sveta dani v oskrbo v rejniško družino ali v zavod oziroma jim je sodišče izreklo ukrep oddaje v

vzgojni zavod, se plača rejnina ali oskrbnina v zavodu delno ali v celoti iz sredstev skupnosti in to le v primerih, ko plačevanje stroškov po tem odstavku ni urejeno z veljavnimi predpisi (npr. Zakon o osnovni šoli, Zakon o usposabljanju otrok in mladostnikov motenih v telesnem in duševnem razvoju, Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij).

Starši in druge osebe (v nadaljnjem besedilu zavezanci), ki so po zakonu ali na podlagi katerega drugega akta dolžni preživljati osebo iz prvega odstavka tega člena, prispevajo k oskrbnini v zavodu v skladu s svojimi gmotnimi zmožnostmi.

Višino prispevka zavezancev k rejnini ali oskrbnini mladoletnika iz prvega odstavka člena se določi, v skladu z zakonom, z odločbo oziroma rejniško pogodbo.

25. člen

Minimalni znesek mesečne rejnine se določi glede na starost rejenca oziroma glede na duševno ali telesno prizadetost otroka.

Maksimalni znesek rejnine znaša za duševno in telesno prizadete otroke 2.000, za predšolske 1.100, za šolske otroke 1.300 din.

Maksimalni znesek se letno revalorizira glede na dvig življenjskih stroškov.

Podrobnejša merila in navodila za določanje višine rejnin sprejme na predlog sveta za varstvo družine s sklepom skupščina skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška.

26. člen

Višino rejnine za rejence v rejniških družinah se v konkretnem primeru določi z odločbo sveta za varstvo družine, rejniško pogodbo z rejnikom pa podpiše direktor centra za socialno delo.

Od oseb, ki so dolžne otroka preživljati, oziroma iz otrokovega premoženja pa ima občinska skupnost pravico do celotnega ali delnega plačila rejnine po ustrezni sklenjeni pogodbi.

Kadar je otrok staršem sodno odvzet, odreja višino prispevka staršem oziroma zavezancev sodni sklep, svet za varstvo družine pa odloči o plačevanju stroškov.

Za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ki so dani v rejniško družino, se glede na stopnjo prizadetosti odobri višji znesek rejnine kot za zdrave otroke.

V znesku rejnine so praviloma upoštevani tudi stroški za obleko in obutev.

O višini rejnine v posameznem primeru odloči svet za varstvo družine.

**3. Plačilo zavodske oskrbnine, žepnina, oskrba v tuji družini za odrasle, postrežba in socialna nega na domu za odrasle, dodatek za tujo nego in pomoč.**

a) oskrbnina

27. člen

Polnoletne osebe iz 4. in 5. člena tega pravilnika, ki jim ni mogoče zagotoviti nujno potrebne oskrbe na kak drug način, imajo pravico do družbene pomoči v obliki celotnega ali delnega plačila stroškov oskrbe v ustreznem zavodu, če so bile v zavod sprejete na podlagi odločbe sveta za varstvo odraslih.

Pravico do kritja celotnih stroškov oskrbe imajo osebe, ki so materialno popolnoma nepreskrbljene.

Pravico do delnega kritja stroškov oskrbe iz sredstev skupnosti imajo osebe, ki imajo nekaj lastnih dohodkov, vendar ta sredstva ne zadoščajo za kritje celotnih oskrbnih stroškov, in če nimajo premoženja, iz katerega bi lahko črpale potrebna sredstva. Te osebe imajo pravico do družbene pomoči v višini razlike med njihovimi dohodki in polnim zneskom oskrbnih stroškov.

Osebam, ki posedujejo nepremično premoženje, so pa nujno potrebne zavodske nege, se lahko odobri družbeno denarna pomoč v obliki delnega ali celotnega plačila oskrbe pod pogoji, ki jih določata 7. in 8. člen tega pravilnika.

28. člen

Osebe, ki so iz kateregakoli pravnega naslova dolžne prispevati k stroškom oskrbe oseb v zavodih, so dolžne svoj prispevek nakazovati na tekoči račun skupnosti.

Višino prispevka teh oseb — zavezancev — k oskrbnim stroškom se določi s sporazumom in sklenitvijo ustrezne pogodbe med zavezancem in pristojnim svetom — svetom za varstvo odraslih.

29. člen

Skupnost plačuje oziroma poravnava stroške iz 27. člena na podlagi računov, ki jih izstavlja ustrezen zavod.

b) žepnina

30. člen

Vse odrasle osebe, ki so v zavodski oskrbi na podlagi odločbe sveta za varstvo odraslih, imajo pravico, da za svoje potrebščine vsak mesec prejemajo tolikšen znesek — žepnino, kot ga za vsako leto posebej določi svet.

Zavodi vključijo znesek žepnine v račun za oskrbne stroške in ga izplačujejo oskrbovancem. Znesek žepnine mora biti v računu izkazan ločeno od oskrbnih stroškov.

c) oskrba v tuji družini za odrasle

31. člen

Odrasle osebe iz 5. člena tega pravilnika, ki iz kateregakoli razloga ne morejo živeti pri svojcih, same pa se niso sposobne oskrbovati, in pri katerih je oskrba v tuji družini ustrezna oblika družbenega varstva, imajo pravico do družbene pomoči v obliki celotnega ali delnega plačila oskrbe v tuji družini (rejnina).

32. člen

Oskrbo odrasle osebe v tuji družini uredi Center za socialno delo Ljubljana-Šiška.

Višino rejnine za oskrbo odraslih v tuji družini določi pristojni svet, pogodbo z rejnikom pa podpiše po pooblastilu sveta za varstvo odraslih direktor centra za socialno delo.

Rejnina se nakazuje neposredno na naslov rejnika.

Glede prispevka oseb, ki so dolžne prispevati za preživljanje oseb iz prejšnjega člena, se smiselno uporabljajo določbe 28. člena.

Če s pogodbo o oskrbi v tuji družini oskrbovancu ni zagotovljena celotna oskrba, ima oskrbovanec pravico prejemati tudi še pomoč v denarni obliki (žepnino) neposredno na svoje ime zaradi zagotovitve popolne oskrbe.

d) postrežba in socialna nega na domu za odrasle

33. člen

Osebam iz tretjega člena tega pravilnika, ki imajo lastno stanovanje, so pa nujno potrebne postrežbe in socialne nege na domu, se zagotovi delno ali celotno plačilo stroškov iz sredstev skupnosti, če izpolnjujejo po tem pravilniku določene pogoje za dodelitev družbene denarne pomoči in če je taka oblika družbenega varstva urejena prek sveta za varstvo odraslih.

O višini te oblike družbene pomoči odloči svet za varstvo odraslih.

e) dodatek za tujo nego in pomoč

34. člen

Invalidnim in kronično bolnim osebam, ki so upravičene do družbene denarne pomoči in so potrebne tuje pomoči in socialne nege, se lahko dodeli poleg osnovne pomoči še dodatek za tujo socialno nego in pomoč.

Dodatek za tujo socialno nego in pomoč po 1. odstavku tega člena znaša največ 75 % od dodatka za tujo pomoč in strežbo, ki se priznava delovnim invalidom po veljavnih predpisih.

Za ugotavljanje upravičenosti invalidnih in kronično bolnih oseb do tuje pomoči in socialne nege se smiselno uporabljajo predpisi o invalidskem zavarovanju.

**4. Participacija stroškov zdravstvenega varstva upravičencev stalne družbene denarne pomoči.**

35. člen

Upravičencem do stalne družbene denarne pomoči, ki so zdravstveno zavarovani kot prejemniki stalne družbene denarne pomoči po določbah Zakona o zdravstvenem varstvu, plačuje skupnost socialnega skrbstva prispevek za zdravstveno varstvo.

Upravičencem do družbene denarne pomoči, ki so iz tega naslova tudi zavarovani, prispeva občinska skupnost socialnega skrbstva tudi participacijo k plačilu ortopedskih in tehničnih pripomočkov ter k drugim oblikam zdravstvenega varstva, če so za to upravičeni.

**5. Plačila stroškov prehrane šolskih in predšolskih otrok**

36. člen

Predšolskim in šolskim otrokom, ki so potrebni celodnevnega varstva v šolah ali vzgojno varstvenih zavodih, je zagotovljeno delno ali celotno kritje stroškov prehrane, če tisti, ki so po zakonu dolžni skrbeti zanje, nimajo sredstev za delno ali celotno kritje stroškov.

Občinska skupnost socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška krije upravičencem po 1. odstavku tega člena stroške prehrane po naslednjih kriterijih:

a) za otroke iz delavskih družin:

— občinska skupnost krije stroške prehrane v celoti, če znaša dohodek na družinskega člana mesečno do 70 % varstvene pokojnine,

— občinska skupnost krije 50 % stroškov prehrane, če je osebni dohodek na družinskega člana mesečno od 70 % do 100 % varstvene pokojnine,

— starši z dohodkom nad 100 % varstvene pokojnine mesečno na družinskega člana, krijejo stroške prehrane v celoti sami.

b) za otroke iz kmečkih družin:

— občinska skupnost socialnega skrbstva krije stroške prehrane v celoti, če katastrski dohodek ne presega 600 din letno na družinskega člana,

— občinska skupnost krije 50 % stroškov prehrane, če znaša katastrski dohodek na družinskega člana od 601 do 800 din letno,

— s katastrskim dohodkom nad 801 din letno na družinskega člana krijejo stroške prehrane starši v celoti sami,

— za otroke iz kmečkih družin, ki jim dohodek iz kmetijstva ni edini vir preživljanja, se pri odmerjanju pomoči pri kritju stroškov prehrane upoštevajo tudi drugi dohodki gospodinjstva.

c) V izjemnih primerih se delno ali celotno krijejo stroški prehrane izven navedenih kriterijev — če je v družini težja bolezen, večje število šoloobveznih otrok itd.

Upravičenost do kritja prehrane pa je treba dokazovati in dokumentirati.

**6. Plačila letovanj šolskih in predšolskih otrok**

37. člen

Družbene denarne in druge materialne pomoči se lahko dajejo tudi šolskim in predšolskim otrokom iz socialno ogroženih družin za kritje stroškov dnevnega letovanja, letovanja v šolskih počitnicah ter šole v naravi.

**7. Plačila letovanj starejših občanov**

38. člen

Za starejše materialno ogrožene občane je zagotovljeno tudi letovanje, ki ga organizira Center za socialno delo Ljubljana-Šiška.

Kriterije in merila izdela in predloži pristojnemu svetu Center za socialno delo Ljubljana-Šiška.

**8. Pogrebnine**

39. člen

Za nepremožne občane krije Občinska skupnost socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška stroške pokopa v višini, ki jo priznava skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

## IV. POSTOPEK ZA UVELJAVITEV PRAVICE DO DRUŽBENE DENARNE IN DRUGE MATERIALNE POMOČI

40. člen

Postopek za pridobitev družbene denarne ali druge materialne pomoči se prične na prošnjo prizadete osebe, na predlog krajevne skupnosti ali občanov, na predlog socialne službe ali po uradni dolžnosti.

Glede na okoliščine posameznega primera se mora postopek izvesti čim hitreje.

Postopek se vodi po določbah Zakona o upravnem postopku.

41. člen

Odločbe se izdajajo na podlagi veljavnih predpisov in tega pravilnika.

V postopku za uveljavitev pravice do družbene denarne ali materialne pomoči je center za socialno delo dolžan sodelovati s pristojno komisijo za socialna vprašanja pri krajevnih skupnostih in z drugimi pristojnimi organi.

42. člen

Glede na okoliščine primera je v postopku za uveljavitev pravic do družbene pomoči center za socialno delo Ljubljana-Šiška dolžan zbrati naslednjo dokumentacijo o prosilcu:

1. zdravniško spričevalo,
2. mnenje krajevne skupnosti,
3. mnenje komisije za razvrščanje otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ali invalidske komisije,
4. potrdilo o skupnem gospodinjstvu,
5. potrdilo o osebnem dohodku,
6. potrdilo o premoženjskem stanju oziroma izpisek iz zemljiške knjige,
7. priporočilo Zveze borcev — v kolikor je prosilec član, pa ni iz tega naslova pridobil nobenih pravic,
8. potrdilo, da je prosilec prijavljen na pristojnem zavodu za zaposlovanje,
9. potrdilo o stalnem bivališču.

43. člen

Krajevne skupnosti so dolžne podati svoje mnenje po 1. odstavku 2. točke 40. člena najkasneje v 30 dneh po prejemu zahtevka za mnenje.

Če v tem roku ne sporočijo zadržkov, zaradi katerih mnenja ne morejo dati, odloči o zadevi pristojni svet po lastni presoji.

44. člen

Odločba o dodelitvi družbene denarne ali materialne pomoči mora poleg določil o obliki in višini pomoči ter drugih sestavin, ki so obvezne po zakonu, vsebovati tudi določbe o dolžnostih prejemnika pomoči oziroma njegovega zakonitega zastopnika, da takoj sporoči skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška vsako spremembo okoliščin, ki so bile podlaga za dodelitev ter za določitev višine družbene denarne ali materialne pomoči.

Neupravičeno prejeti zneski se morajo vrniti.

45. člen

Vodstva šol in vzgojno varstvenih zavodov so dolžna zagotoviti izvedbo postopka za pridobitev pravic do družbene denarne pomoči iz 36. člena tega pravilnika.

46. člen

V primerih, ko se dodeli družbena denarna pomoč v obliki rejnine, oskrbnine, oskrbnine za socialno nego na domu, plačila oskrbnine v VVZ ali stroškov dnevnega varstva v šoli, so dolžne javiti spremembo okoliščin po prejšnjem členu tudi osebe oziroma institucije, na naslov katerih se pomoč nakazuje, če za spremembo okoliščin vedo.

47. člen

Družbena denarna ali materialna pomoč pripada upravičencu praviloma od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

Spremembe okoliščin, ki so bile podlaga za dodelitev in višino pomoči, se upoštevajo od prvega dne naslednjega meseca, ko je sprememba nastala.

## V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

48. člen

Zaradi lažje evidence in izplačila se družbene denarne pomoči izplačujejo vedno v zaokroženem znesku, zato se zneski družbene denarne pomoči po tem pravilniku ob izplačilu zaokrožijo navzgor ali navzdol.

49. člen

O pritožbah zoper odločbe po tem pravilniku, ki jih izda pristojni svet občinske skupnosti, in v sporu o pristojnosti med občinskimi organi socialnega skrbstva, odloča svet socialnega skrbstva skupnosti socialnega skrbstva SR Slovenije.

50. člen

Terjatve v primerih neupravičeno prejete družbene pomoči po tem pravilniku uveljavlja Center za socialno delo Ljubljana-Šiška prej javnega pravobranilstva samoupravljanja, v kolikor ni dosežen sporazum s prizadeto stranko.

51. člen

Spremembo in dopolnitev tega pravilnika predlaga skupščini občinske skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana-Šiška izvršni odbor skupnosti.

52. člen

Ta pravilnik sprejme skupščina občinske skupnosti socialnega skrbstva Ljubljana Šiška.

53. člen

Ta pravilnik začne veljati 8. dan po objavi v občinskem glasilu JAVNA TRIBUNA.

Številka: 025-95/75
Datum: 17. 11. 1975

PREDSEDNIK
skupščine občinske skupnosti
socialnega skrbstva
Ljubljana-Šiška
Irena MATELIČ